

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, Iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1670

Quæst. 7. Quinam affectus fugæ reperiantur; aut reperiri possint in deo.
Et circa quæ obiecta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77011)

disertè docuit Vazq. 1. p. disp. 232. n. 7. & Ruiz disp. 52. de Volunt. sec. 5. fine.

Iam verò, quod dicebat Ruiz, amorem concupiscentiæ duntaxat ferri in bonum vile, vel iucundum, non item in bonum honestum, non video, cui solido fundamento subnixum sit. Sed estò sit ita, Quis dubitet, bona diuina, quorum possessione est Deus beatus, Deo esse utilissima, & iucundissima, vt sicque ab ipso amari? Nihil ergo oberit, quominus talis amor propria concupiscentia sit. Et quidem, si ratio honesti obeslet, neque erga bona creata haberet Deus amorem concupiscentiæ, quem Ruiz admittit; quia nullum amorem habet Deus, qui ex se, & ex obiecto suo non sit honestissimus.

Propositio 4.

66 Deus non solum suis amicis, sed etiam sibi vult bona creata affectu propriè dictæ concupiscentiæ.

Constat ex dictis. Quia ad huiusmodi affectum amplius non requiritur, quam, quòd ametur bonum relatum alicui subiecto ex complacentiâ ipsius. Deus autem non solum vult suis amicis bona creata ex complacentiâ ipsorum; sed etiam sibi ex complacentiâ sui; vt constat ex sæpe dictis in hac materia, præsertim disp. 32. q. 2.

QVAESTIO VII.

Quinam affectus fugæ reperiantur, aut reperiri possint in Deo. Et circa qua obiecta.

67 **P**osse dari in Deo, aut etiam dari de facto odium latè, siue genericè acceptum (quod etiam fuga, latè, siue genericè sumpta vocari solet) circa quoduis malum non solum morale, sed etiam physicum, disp. 33. q. 6. stabiliumus. De odio, & fugâ sumptis specialiter, de alijsque affectibus commemoratis supra q. 2. n. 19. tractandum nobis modò est.

Propositio 1.

68 Deus erga quoduis malum siue morale, siue physicum odium strictè, & specialiter sumptum habere potest. Defactoque habet prout sibi decentissimum est.

Hæc propositio eodem prorsus modo venit probanda, ac alia, qua supra q. 3. statuimus, Deum erga creaturas posse habere, de factoque habere amorem strictum in honestissimâ mensurâ. Quia eadem omnino est ratio de odio stricto malorum, ac de amore stricto bonorum. Quod circa in hanc propositionem omnes debent conuenire Theologi, qui sine controuersia attribuunt Deo amorem strictum circa bona creata; etsi tantumdem expressè non definierint de odio stricto malorum: quia punctum hoc non discussurunt.

Propositio 2.

Deus odio inimicitæ propriè dictæ 69 prosequitur peccatores, vt tales sunt.

Hæc propositio est contra Soar. lib. 3. de Attrib. cap. 7. n. 5. Coninc. disp. 29. de Attrib. supern. dub. 1. n. 22. Ruiz disp. 54. de Volunt. sec. 3. Pasqualig. disp. 37. de Deo sec. 1. & alios. Sed eam tenent Vazq. 1. p. disp. 84. cap. 3. Arub. q. 20. n. 6. Herice disp. 20. cap. 4. Alarc. tract. 3. disp. 7. cap. 3. Martinon 1. p. disp. 16. num. 39. Arriag. disp. 25. sect. 4. Franc. de Iugo disp. 35. cap. 3. Ribas disp. 12. cap. 3. Smiting. tract. 3. disp. 5. n. 52. Felix de Volunt. cap. 6. diff. voca, & plures alij. Probatum autem primò ex Scripturâ, vbi sæpissimè peccatores dicuntur absolutè, & simpliciter inimici Dei. Psal. 20. *Inuentur manus tua omnibus inimicis tuis.* Psal. 36. *Inimici verò domini mox vt honorificati fuerint, &c.* Psal. 67. *Exurgat Deus, & dissipentur inimici eius.* Iacob. 14. *Qui voluerit amicus esse seculi huius, inimicus Dei constituitur.* Et alijs passim. Hinc enim imprimis apparet, peccatores cum omni proprietate esse inimicos Dei: nam in præfenti fas non est Scripturam ad sensum metaphoricum detorquere, vt sæpe in simili notauimus; & Aduersarij consentunt. Ex quo rursus sequitur, Deum odio inimicitæ propriè dictæ prosequi peccatores. Inurgit tamen contra hanc sequelam Ruiz vbi supra dicens, ex eo, quòd peccatores propriè sint inimici Dei, nihil amplius inferri, quam, Deum non esse amicum illorum: nam amicitia debet esse reciproca; inimicitia verò non item. Sed profus malè. Quia propriè inimicus sine propria inimicitia stare non potest, vt constat; & inimicitia propria aliud non est ab odio proprio inimicitæ, vt est manifestum. Vel igitur peccatores propriè inimici Dei dicuntur veluti actiue; quia odio propriæ inimicitæ Deum prosequuntur: vel veluti passiuè; quia odium diuinum inimicitæ propriæ terminant. Si secundum; habemus intentum, vt pater. Primum autem à sensu Scripturæ alienum est. Quia in eâ omnes peccatores vniuersè dicuntur inimici Dei; cum tamen paucissimi sint, qui odio formali inimicitæ Deum prosequantur. Hoc ergo ipso, quòd per Scripturam habemus, peccatores esse inimicos Dei propriè: consequenter etiam habemus, Deum odio inimicitæ propriæ prosequi ipsos; vt nostra propositio fert.

Quæ inde secundò venit probanda. Quia 70 certum est, Deum amore amicitæ propriè dictæ prosequi iustos prout tales iuxta dicta q. 6. proposit. 2. Ergo certum quoque debet esse, Deum odio inimicitæ propriè dictæ peccatores prout tales prosequi. Quia, sicut iustus specialiter bonus, & à Deo amabilis redditur per iustitiam; ita peccator specialiter malus, & à Deo odibilis redditur per peccatum. Nec minùs pertinet ad Deum, odisse malum, quam, amare bonum.

Tertiò probatur propositio. Quia Deus non 71 solum peccata, sed peccatores etiam odit; vt supra disp. 33. q. 6. proposit. 1. tanquam certum manet statutum ex sacra Scripturâ. Sed non odit illos odio abominationis. Ergo odit odio inimicitæ. Aliud enim genus odij non est. Probo minorem. Quia odium abominationis tantum versatur circa malum alicui subiecto relatum.

Pec.

Peccator autem non alteri relatiue, sed in se absolute malus est malitia quadam absoluta accidentaliter proueniente ex peccato, iuxta doctrinam vniuersalem de diuersitate malorum traditam disp. 32. q. 1. Tali enim malitia peccator obiectum in se absolute malum euadit, dignumque proinde displicentia absoluta Dei, atque adeo odio inimicitia in tali displicentia potissimum consistente.

72 Quarto probatur. Quia peccator per peccatum non solum poenam, sed etiam odio Dei redditur dignus, vt communiter docent Theologi. Ergo ad Deum pertinet, non solum eum punire vt rerum, sed etiam illum odio habere vt inimicum.

73 Quinto denique probatur. Quia in odio inimicitia erga peccatorem vt talem nulla datur imperfectio repugnans Deo, vt ex eorum solutione, quæ Aduersarij opponunt, constat. Ergo negandum non est, esse illud Deo possibile. Defacto autem eatenus illud habebit, quatenus ipsi fuerit decentissimum, seu honestissimum iuxta sapientiam in precedentibus dicta de alijs eiusmodi actibus, qui liberi Deo sunt.

74 Opponit tamen contra propositionem nostram Ruiz. Primò Hierony. Malach. 1. exponente de odio metaphorico verba illa Prophetæ. *Esau autem odio habui.* Sed ego imprimis ipsum Hieronymum oppono asserentem ad illud Zachariae 8. *Omnia hæc sunt, quæ odi.* Iuxta Malachiam verba dicentis. *Et omnia, quæ oderam faciebatis. In præceptis, quæ ad vitam pertinent, & sunt perspicua, non debemus querere allegoriam, ne iuxta Comicum nodum queramus in scirpo.* Cùm enim tam perspicue, tamque frequenter doceat Scriptura, Deum odio habere peccatores, nodum erit in scirpo querere, velle eam ad metaphoram detorque. Aliud est de loco Malach. Vbi per odium Esau, & dilectionem Iacob, illius reprobatio, & huius electio significatur facta; *Cùm nondum nati fuissent, aut aliquid boni egissent, aut mali.* vt exponit Paul. ad Rom. 9. Vnde non mirum, doceat Hieronymus odium ibi attributum Deo erga Esau metaphoricè esse accipiendum.

75 Secundo obijcit Ruiz quædam loca Scripturæ, & Parrum. In quibus aut significatur, aut aseritur, Deum peccatores diligere. Sed nobis hæc non aduersantur. Quia bene potest Deus diligere peccatores in quantum sunt homines ab ipso facti, & boni bonitate physica; & eos simul odisse, in quantum sunt peccatores, & mali moraliter. Quod expressè docent August. lib. 1. ad Simplicianum q. 2. post medium, & S. Th. 1. p. q. 20 art. 2. ad 4.

76 Tertio obijcit Dionys. de diuinis nominibus cap. 4. inter medium, & finem, & Damasc. in Dialogo contra Manich. longè post medium, asserentes, peccata quidem mala esse; peccatorum verò poenas malas non esse. Ex quo videtur sequi, Deum non odio habere peccatores, dum illos punit. Respondeo ab istis, ab alijsque Patribus poenam peccati sæpe inter mala non reputari: tum quia comparatione peccati nihili debet estimari malitia eius: tum quia sæpe multa fert secum vera bona. Alioquin negari non potest, malum quoddam physicum esse; quod Deus in poenam peccati, atque adeo etiam ex odio in peccatorem vt talem potest infligere. (Sit, aut non sit de conceptu punitionis, velle punito malum poenæ, vt malum est eius, ex displicentia ipsius, de quo modò non curo). Tametsi sapissimè Deus

ex amore erga peccatorem, dum ille est in statu respiciendi, ipsi malum poenæ soleat infligere vel tanquam medicinam, vel tanquam materiam meriti, vel alio titulo proficuo.

Quarto obijcit ex Pasqualigo. Omnis displicentia & inquietudinem secum affert, & bonum complacentia minuit: quæ imperfectio-nes sunt repugnantes Deo. Ergo nulla displicentia datur in Deo verè, & propriè, & consequenter neque odium. Respondeo primò, si quid hoc argumentum probat, contra omnes Theologos probare, nullum affectum dari in Deo circa vllum malum prout tale. Vnde patet, nihil illud probare. Respondeo secundò; etsi displicentia nostræ eas secum ferant imperfectiones communiter; vel quia passiones excitant appetitus sensitiui; vel quia sunt de malis nobis nocivis; aut displicentias diuinas, vt pote purè rationales, de malisque nullatenus nocivis Deo, ab eiusmodi imperfectioibus profus immunis esse. Vide solutionem alterius obiectionis huius August. & aliorum disp. 33. q. 6. n. 85.

Quintò ex alijs obijcit. Si quando Deus peccatores odisset, maximè, cùm eos punit, volendo scilicet eis malum poenæ ex displicentia ipsorum. Sed tunc non. Ergo nunquam. Minor probatur. Quia tantum abest, vt sit de conceptu punitionis odium puniti; quod potius vitiosum sit ex odio punire. Vitio enim veteretur iudici, patri que creato, si ille reum, hic verò filium punirent ex odio. Respondeo; licet in nobis sit vitiosum punire reum ex odio persona secundum se; non tamen ex odio illius quatenus peccatoris, vt cum S. Th. 1. p. q. 20. art. 2. ad 4. docent multi Theologi. Vnde multò melius erit Deo integrum ex odio peccatoris quatenus talis punire eum: tametsi de conceptu punitionis non sit odium puniti. Quod ad rem nihil interest.

Propositio 3.

Quam propriè diximus quæst. 5. proposit. 2. & 3. dari posse, defactoque dari in Deo affectum desiderij erga bonum. Tam propriè dicendum est modò, dari posse, aut etiam dari defacto in ipso affectum fugæ specialiter dictæ erga malum.

Quoniam fuga specialiter dicta affectus est directè oppositus desiderio, vt supra quæst. 1. num. 19. notauimus. Vnde Soar. Vazq. Heret. & alij citati quæst. 5. num. 46. qui in Deo desiderium admittunt, etiam admittunt fugam specialem; negantibus hanc, qui negant illud; & ibi etiam citati sūt. Itaque consentanè ad dicta de desiderio quæst. illa 5. proposit. 2. asserimus, affectum, quo Deus potest nolle, vt existat malum in aliquo tempore siue futuro, siue presenti, iure optimo vocari fugam specialem; sicut affectus, quo potest velle, vt existat bonum in aliquo tempore siue futuro, siue presenti, merito desiderium vocatur. Dico autem specialem. Quia nomen fuga generaliter etiam sumi solet pro omni displicentia de malo.

Porrò; sicut desiderium in simplex, & est fixa diuiditur; ita etiam fuga specialis est diuidenda in simplicem, & efficacem, vt loco citato notauimus; & vtraque citra dubium possibilis est Deo. Quia vtraque æquè, ac pre-

dicta desideria, ab omni imperfectione est immunis. In qua autem mensura, & circa qua obiecta dentur huiusmodi affectus fugae defacto in Deo, per regulam saepe repetitam aliorum actuum Dei liberorum metiendum est; nimirum prout honestissimum Deo fuerit, illos habere.

Propositio 4.

81 **Tristitia proprie dicta nullatenus reperitur in Deo. Sicut nec dolor proprie acceptus.**

ita cum S. Th. 1. par. quest. 20. art. 1. docent omnes Theologi. Caieta. Mol. & alij expostores ibi, Vazq. disput. 84. cap. 1. & disput. 242. cap. 1. Soar. lib. 3. de Attrib. cap. 7. Herice disput. 20. cap. 4. Alarc. tract. 3. disput. 7. cap. 3. Ruiz disput. 54. de Volunt. sec. 4. & alij. Non probo propositionem, vt Ruiz, & alij; eo quod respectu Dei nihil sit malum reuera nocuum, & laesuum, iuxta illud Job. 35. *Si peccaueris, quid ei noceris?* Nam id vt summa probat, Deum de malis proprijs tristari, aut dolere non posse. Non posse vero de amicorum suorum malis, ipsis reuera nocuis, atque laeuis, certe id non probat. Quare inde probanda est propositio. Quia tristitia, & dolor, anxietatem, & angustiam pra se ferunt in suo conceptu prorsus indignam Deo; ab eiusque summa beatitudine longissime alienam. Cum quo fiat bene, sine vlla imperfectione posse in Deo reperiri affectum displicentiae immunem a dicta anxietate, quemadmodum de quouis bono oppositum affectum gaudij potest habere, vt ex superius dictis liquidum est.

82 Ex quibus patet, in sensu metaphoricom, aut translaticio accipiendam esse Scripturam, quoties in ea tristitia, incedor, aut dolor Deo attribuitur; vt Genes. 6. *Tactus dolore cordis.* Ezechiel. 20. *Et in omnibus istis contristabas me,* &c.

Propositio 5.

83 **Affectus etiam proprii timoris; & propriae desperationis longè absunt à Deo.**

Quia dicunt etiam in suo conceptu manifestam imperfectionem omnino repugnantem Deo; vt ex eorum definitionibus traditis quest. 2. num. 19. compertum est. In quo nulla est inter Theologos controuersia.

84 Quod hic solent etiam vocare in dubium, est, vtrum ira proprie dicta conueniat Deo. Affirmat Soar. in Opusc. de Iustitia diuina sec. 5. num. 2. & lib. 3. de Attrib. cap. 7. num. 8. cum Lactantio lib. de Ira Dei cap. 17. Plerique tamen Theologi negant cum Magist. in 1. dist. 45. & S. Th. 1. par. quest. 20. art. 1. De quo plura Vazq. disput. 84. & cap. 4. Ruiz. disput. 54. de Volunt. sec. 5. Disidium vero, vt & caetera huius generis, ad solum loquendi modum reducitur; alijs hanc, alijs illam definitionem irae proprie dictae assignantibus. Lactantius enim & cum eo Soar. iram dicunt, esse *motum animi ad coercendum peccata insurgentis.* Qui sane motus absque vlla prorsus imperfectione potest in

Deo reperiri. Caeteri vero cum Arist. lib. 1. de Anima tex. 16. *Ira, inquit, est appetitio doloris vicissim aduersario inferendi.* Sicut, vt definit Nemes. lib. Anima facultatibus cap. 2. *Ira est recruciationis appetitus.* Id est affectus vlciscendi injuriam cum dolore, siue cruciatu animi acceptam: qualis in Deo citra dubium reperiri non potest. Ex hisce tamen duobus loquendi modis licet secundus magis communis, ac magis receptus videatur apud Scholasticos, & Patres: quorum testimonia aliqua refert Ruiz. primus tamen videtur mihi praefertendus, & retinendus propter sacram Scripturam; in qua passim tribuitur ira Deo absolute, & absque limitatione. Scriptura enim, in ijs praesertim, qua frequenter repetit, neququam ad sensum metaphoricum est derorquenda, cum sumi potest in sensu proprio; vt in praesenti facile potest, accepto vocabulo ira pro voluntate vindicandi, seu puniendi peccata: qua in Deo reuerata, & citra imperfectionem datur: estque pars praecipua iustitiae vindicativae. Quam proprie in Deo reperiri, infra disput. 37. quest. 3. statuemus cum Theologorum, & Patrum sententia communi.

QVAESTIO VIII.

An dentur, vel dari possint in Deo decreta efficaciter conditionata ex parte obiecti. Et quid de caeteris actibus ex parte etiam obiecti conditionatis.

85 **B**isariam vocari solet decretum conditionatum; primo ex parte actus; secundo ex parte obiecti solum. Decretum conditionatum ex parte actus dicitur, quod absolute non existit; existeret tamen, si poneretur talis conditio. Tale est decretum, quod Deus haberet conferendi gloriam Iudae, casu, quod decessisset in gratia; defacto vero non habuit, quia defuit ea conditio. Decretum autem conditionatum solum ex parte obiecti est, quod, cum existat absolute, versatur tamen circa obiectum conditionatum, hoc est, affectum sub hypothese aliqua circumstantia, seu conditione. Tale est illud, quo quis absolute decernit ingredi religionem, si suus pater consenserit, si incolumis è naufragio euaserit, vel si aliud euenerit. Igitur de decretis conditionatis ex parte actus dubium non est, quin Deo conueniant: cum constet fore, vt Deus innumera decreuisset, quae non decreuisset, si tales, aut tales subsisterent conditiones, quae non subsisterunt, De conditionatis solum ex parte obiecti est difficultas.

86 Vazq. 1. par. disput. 67. num. 21. existimat, huiusmodi decreta impossibilia esse in Deo. Quam sententiam latissime defendit Alarc. tract. 3. cap. 8. & sequentibus, enixè contendens, ne in voluntate quidem creatae esse possibiles affectus ex parte obiecti conditionatos. Id quod sensisse etiam Vazq. 1. par. disput. 83. num. 2. 1. & 1. 2. disput. 42. cap. 3. & 4. late conatur persuadere Alarc. pluribus tamen alijs eiusdem Vazq. discipulis refragantibus, qui opo-